

สภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29
Learning Management to Prepare for the ASEAN Community
of the Schools under the Jurisdiction of the Office of
UbonRatchathani Secondary Education Service Area 29

สุพัตรา บุญส่ง¹ จินณวัตร ปะโคทัง²
Supattra Boonsong¹, Jinnawat Pakotung²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบและเพื่อหาแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยคือผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำนวน 81 โรงเรียน จำนวน 424 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 66 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ค่า t และการทดสอบค่า F

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตาม ตำแหน่งการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับอาเซียน และขนาดของโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารทุกท่านควรให้ความสำคัญและสนับสนุน มีความกระตือรือร้น ทั้งการอบรมและการปฏิบัติ ประกาศนโยบายอย่างชัดเจน ด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหาร ควรสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้และ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

การอบรมพัฒนาตนเองในเรื่องอาเซียนให้รู้อย่างถ่องแท้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้
อย่างถูกต้อง ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษานับสนุนและกระตุ้นให้ครูเกิดการเรียนรู้และ
สนใจในการศึกษาอบรมเรื่องอาเซียนอย่างเป็นรูปธรรม จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจและการ
ยอมรับร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ควรจัดกิจกรรมสัมพันธ์กับองค์กร
หรือหน่วยงานอื่นควรจัดตั้งชมรมครู ควรการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารชมรมและตั้งเครือข่าย
ชมรมอาเซียนในทุกสถานศึกษา

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อม ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 29

ABSTRACT

The research aimed to study, compare and explore the guidelines for the learning management for the ASEAN Community of the schools under the Office of UbonRatchathani Secondary Education Service Area 29. The samples used in the research were 424 school administrators and teachers from 81 schools. The research instrument was a five-rating scale questionnaire of 66 items with a confidence value equivalent to 0.98. Statistics used in data analysis were percentage, standard deviation, t-test and F-test.

The research findings were as follows.

1. The learning management of the schools under study was found to be at a high level.

2. A comparison of the learning management for the ASEAN Community of the schools in the study as classified by positions, experiences derived from training on ASEAN and the school size showed no difference.

3. The guidelines for the learning management for the ASEAN Community were as follows. On administration : administrators concerned should provide necessary support, be enthusiastic in training and implementation. Learning management : the administrators should give encouragement to learn and training on ASEAN-related issues. On the activity management: teachers should be encouraged to learn and give interest in ASEAN-related affairs in a concrete manner. On activity relations: there should be activity relations with other agencies and organizations, the ASEAN networks and clubs should be established.

Keywords : Learning Management, Prepare, ASEAN Community, Secondary Education Service Area 29.

บทนำ

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ชำรงไว้ซึ่งสันติภาพเสถียรภาพและความมั่นคงปลอดภัยทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกีดกันอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ มาเลเซีย ราชอาณาจักรไทย เนการาบรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และราชอาณาจักรกัมพูชา นโยบายการดำเนินงานของอาเซียนเป็นผลจากการประชุมหารือในระดับหัวหน้ารัฐบาลระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน ทั้งนี้การประชุมสุดยอดอาเซียนหรือการประชุมของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นการประชุมระดับสูงสุดเพื่อกำหนดแนวนโยบายในภาพรวมและเป็นโอกาสที่ประเทศสมาชิกได้ร่วมกันประกาศเป้าหมายและแผนงานของอาเซียนในระยะยาวซึ่งปรากฏเป็นเอกสารในรูปแบบต่าง ๆ อาทิแถลงการณ์ร่วมแผนปฏิบัติการปฏิญญาชอติกลางหรืออนุสัญญา ส่วนการประชุมในระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสจะเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาทั้งนโยบายในภาพรวมและนโยบายเฉพาะด้านอาเซียนได้ลงนามร่วมกันในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2563 หรือ ค.ศ. 2020 โดยสนับสนุนการรวมตัว และความร่วมมืออย่างรอบด้านในด้านการเมืองให้จัดตั้ง “ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” ด้านเศรษฐกิจให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” และด้านสังคมและวัฒนธรรมให้จัดตั้ง “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” ซึ่งต่อมาผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้เร่งรัดการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นกว่าเดิมอีก 5 ปีคือภายในปี 2558 โดยได้เล็งเห็นว่าสถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอาเซียนจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถคงบทบาทนำในการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาคและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง (สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์, 2554 : 6-9)

การศึกษาถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน ความสำคัญด้านการศึกษาปรากฏในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียนที่กำหนดให้การพัฒนามนุษย์เป็นเป้าหมายสำคัญอันดับแรกในการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ดีของประชากรในภูมิภาคด้วยการส่งเสริมการลงทุนทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรมบุคลากรการเสริมสร้างศักยภาพของประชากร การส่งเสริมให้มีการสร้างการบริหารจัดการและนวัตกรรม การส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษ

เทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาศาสตร์เป็นต้นเพื่อเสริมสร้างความเป็นอยู่และวิถีชีวิตที่ดีของผู้คนในภูมิภาค

ความสำคัญของการเตรียมการด้านการศึกษาเป็นไปเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนซึ่งเริ่มมีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงและปฏิรูปการศึกษา ปรากฏรูปธรรมอย่างชัดเจนในปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียนที่ได้เน้นย้ำความสำคัญของการศึกษาซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการนำอาเซียนบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 โดยกำหนดให้อาเซียนมีวิสัยทัศน์สู่ภายนอกมีสันติสุขและมีการเชื่อมโยงเข้าด้วยกันในการเป็นหุ้นส่วนในสิ่งแวดล้อมของประชาชาติไทยและอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน การพัฒนาที่มีพลวัตและการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดและในสังคมที่เอื้ออาทรที่ระลึกถึงสายสัมพันธ์แน่นแฟ้นทางประวัติศาสตร์ตระหนักถึงความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมที่มีร่วมกันและเชื่อมโยงในอัตลักษณ์ของภูมิภาค นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนามนุษย์โดยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อาทิ การศึกษาการเรียนรู้ตลอดชีวิตการฝึกอบรมนวัตกรรมการส่งเสริมการป้องกันคุณภาพการทำงานและการประกอบการรวมถึงการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัยการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีภายใต้ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความร่วมมือทางด้านวิชาการและการพัฒนาซึ่งจะช่วยสนับสนุนกระบวนการรวมตัวของอาเซียนการเสริมสร้างขีดความสามารถและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อลดช่องว่างการพัฒนา ดังนั้นความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียนจึงได้ทวีบทบาทมากขึ้นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอาเซียนในให้มีความเจริญก้าวหน้าและแข่งขันได้ในระดับสากลโดยเฉพาะอย่างยิ่งความเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในหลากหลายด้านที่ส่งผลให้โลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์อันเป็นยุคของสังคมฐานความรู้ กลไกความร่วมมือด้านการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการสร้างอาเซียนสู่การเป็นประชาคมที่มีความมั่นคงทั้งทางด้านเศรษฐกิจการเมืองและสังคมโดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพมนุษย์เพื่อสร้างอนาคตที่รุ่งเรืองของอาเซียน

ความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือเฉพาะด้านของอาเซียน โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ทศวรรษแรกของการก่อตั้งอาเซียนเมื่อมีการจัดการประชุมด้านการศึกษารั้งแรกในช่วงเดือนตุลาคม 2518 ความร่วมมือดังกล่าวมีพัฒนาการเป็นลำดับอย่างช้า ๆ ทั้งในเชิงกลไกการบริหารจัดการและในเชิงสาระความร่วมมือ โดยในเชิงกลไกการบริหารจัดการนั้นมีความพยายามในการผลักดันให้ความร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียนมีลักษณะทางการและมีผลในเชิงนโยบายและในเชิงปฏิบัติมากขึ้น ต่อมาเมื่ออาเซียนมีการปรับตัวในเชิงโครงสร้างเพื่อให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ของอาเซียนเข้มแข็งขึ้นจึงมีการจัดตั้ง ASEAN Committee on Education เป็นกลไกการบริหารความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษาตั้งแต่ปี 2532 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ,

2552 : 7-8)

การขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในกรอบอาเซียนได้ระบุไว้ในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประกอบด้วย การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ การส่งเสริมทุนอาเซียนและเครือข่ายการศึกษาการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกันและการพัฒนาเยาวชนอาเซียนมีความชัดเจนในเป้าหมายของการให้ประชากรอาเซียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงในปี 2558 การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนในกลุ่มอาเซียนเป็นเวลา 1 ปี หรือ 1 ภาคเรียน การส่งเสริมความร่วมมือและการดำเนินงานเครือข่ายรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริมการวิจัยระหว่างสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การพัฒนาผู้นำเยาวชนอาเซียนอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการแข่งขันระดับเยาวชนด้านต่าง ๆ เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยการจัดการและการให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมและการเมืองเป็นแนวคิดหลักของการปฏิรูปการศึกษาและยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทย รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญแก่การแก้ไขปัญหาพื้นฐานระยะยาวของประเทศพร้อมทั้งให้ความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศโดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนในวิชาที่สำคัญเช่นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทยและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทการดำเนินงานด้านต่างประเทศเชิงรุกโดยเน้นการกระชับความสัมพันธ์และการขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาคเอเชียภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมือด้านการศึกษาเนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนความเจริญรุ่งเรืองของประเทศไทย และภูมิภาคในกรอบความร่วมมือด้านการศึกษาอาเซียนเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งประกอบด้วย การปรับปรุงในเชิงปริมาณโดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับคุณภาพ การศึกษาการนำโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามารองรับการขยายโอกาสและการยกระดับคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการทางการศึกษาในเชิงคุณภาพและการจัดทำแผนการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 9-10)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่มีความสำคัญและครอบคลุมงานพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นผู้ใฝ่รู้พัฒนาองค์กรสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และพัฒนาสังคมสู่สังคมฐานความรู้ ฯลฯ ดังนั้นหลักสูตรของสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในงานวิชาการของสถานศึกษา โดยมีแผนพัฒนาการศึกษาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลซึ่งเป็นฐานหลักของการพัฒนาโดยมีแนวโน้มขยาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกกระดับและประเภทการศึกษา ปกป้องและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรมคุณธรรมจริยธรรมค่านิยม มีจิตสำนึก และมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัยมีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตได้มีโอกาสเข้าถึงการบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสผู้พิการหรือทุพพลภาพยากจนอยู่ในท้องถิ่นห่างไกลทุรกันดาร ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันและร่วมมือกับนานาชาติประเทศพัฒนา มาตรฐานและระบบประกันคุณภาพการศึกษาผลิตและพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้โดยส่งเสริมการจัดการศึกษาอบรมเรียนรู้ของสถาบันศาสนาและศาสนาทางสังคมส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญาและการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปะวัฒนธรรม พลศึกษากีฬากีฬาเป็นวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และเพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมที่เป็นฐานในการพัฒนาคนและการสร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคมและทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการศึกษาและสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษาตลอดจนการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษาพัฒนาความเป็นสากลของการศึกษาเพื่อการรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และสามารถอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข

จากการศึกษาวิเคราะห์แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาช่วงปี พ.ศ.2552-2559 การพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน และสมดุลเพื่อเป็นงานหลักของการพัฒนาและมุ่งเน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 4-5)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 มีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และบุคลากรในสำนักงาน ให้มีเจตคติ

และความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ที่สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ได้มีการกำหนดเส้นทางการพัฒนาให้องค์กรและสำนักงานเขตพื้นที่ ดำเนินการควบคู่กันไป เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังที่ พิชัย ญาณศิริ (2557 , พฤษภาคม 6) ได้กล่าวว่า “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ได้มีการเริ่มต้นการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และบุคลากรทุกคนในสำนักงานเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2554 โดยทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จัดทำโครงการร่วมกับโรงเรียนในสังกัด ให้ทุกโรงเรียนจัดทำโครงการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน จัดตั้งศูนย์อาเซียนศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนบูรณาการอาเซียนศึกษา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมวันอาเซียน จัดค่ายอาเซียน นิเทศติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์อาเซียนศึกษา และการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน จากนั้นให้โรงเรียนประเมินตนเองและกำหนดค่า เป้าหมายเป็นเกณฑ์ความสำเร็จตามตัวชี้วัดการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน จากการ นิเทศ ติดตามการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดทั้ง 8 สหวิทยาเขต 81 โรงเรียน ระหว่างเดือน มีนาคม-กรกฎาคม 2555 พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ตระหนักและเห็น ความสำคัญของการดำเนินงานเกี่ยวกับอาเซียนทั้งการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบอาเซียนศึกษา จัดตั้งศูนย์อาเซียนศึกษาจัดประชุมอบรมครูในโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีความตระหนักและ เจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียน นำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนการสอนบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และการเปิดสอนรายวิชาเพิ่มเติมอาเซียนศึกษา แต่ยังมีบางโรงเรียนที่ยังขาดแนวทางในการดำเนินงาน ที่ชัดเจนเพื่อดำเนินให้บรรลุเกณฑ์ตัวชี้วัดความสำเร็จ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 และโรงเรียนต้องหาแนวทางแก้ปัญหา เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อุปสรรคอุปสรรค บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา”ซึ่งสอดคล้องกับบัณฑิต พลอาษา (2557, พฤษภาคม 8) ที่ กล่าวว่า “สภาพการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษส่วนมากไม่ค่อยพบปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน เนื่องจากหลายโรงเรียนเป็นโรงเรียน มาตรฐานสากล ส่วนโรงเรียนขนาดกลางส่วนมากกำลังเริ่มเข้าสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล และโรงเรียนขนาดเล็กกำลังมีการสนับสนุนให้โรงเรียนที่ได้รับรางวัลต้นแบบโรงเรียนในฝันพัฒนา ไปเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล แต่ปัญหาที่พบคือบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการนำมา ประยุกต์ใช้ในห้องเรียน การบูรณาการสู่ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และการใช้ภาษาอังกฤษในการ สื่อสาร ซึ่งควรให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สร้างความตระหนักและความสำคัญของ การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างจริงจังและเร่งด่วน”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม ตำแหน่งการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับอาเซียน และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อหาแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ปีการศึกษา 2556 จาก 81 โรงเรียน ประชากรประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 81 คน และครูผู้สอน 4,194 คน รวมจำนวน 4,275 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนจำนวน 70 คน และครูผู้สอนจำนวน 354 คน รวมจำนวน 424 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยตัวแปรอิสระได้แก่ตำแหน่งการปฏิบัติงาน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับอาเซียน จำแนกเป็น น้อยกว่า 10 ชั่วโมง 10-20 ชั่วโมง และมากกว่า 20 ชั่วโมงขึ้นไปและขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ตัวแปรตามได้แก่สภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา 4) ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องตำแหน่งการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับอาเซียนและขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ใน 4 ด้าน จำนวน 66 ข้อ ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.96 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

เท่ากับ 0.99 ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ปรากฏดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตาม สถานภาพการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการเข้ารับการศึกษาเกี่ยวกับ อาเซียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียนปรากฏดังนี้

2.3.1 เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่าขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้อาจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายค่าพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ปรากฏดังนี้

3.1 ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารทุกท่านควรให้ความสำคัญและสนับสนุน มีความกระตือรือร้น ทั้งการอบรมและการปฏิบัติ ประกาศนโยบายอย่างชัดเจน

3.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารควรสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้และการอบรมพัฒนาตนเองในเรื่องอาเซียนให้รู้อย่างถ่องแท้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้อย่างถูกต้อง

3.3 ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา สนับสนุนและกระตุ้นให้ครูเกิดการเรียนรู้และสนใจในการศึกษาอบรมเรื่องอาเซียนอย่างเป็นรูปธรรม จัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

3.4 ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ ควรจัดกิจกรรมสัมพันธ์กับองค์กรหรือหน่วยงานอื่น ควรจัดตั้งชมรมครู วิศวกรแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารชมรมและตั้งเครือข่ายชมรมอาเซียนในทุกสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมประชุม สัมมนา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตัวบุคลากรในโรงเรียนที่จะเป็น คนขับเคลื่อนเพื่อให้การทำงานประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ นักรบ ระวังการณ์ และนุถันท์ สุริยมณี (2555 : 71-85) ได้เขียนบทความเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน” ไว้ว่าในยุคของการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ประเทศต่าง ๆ เกิดความร่วมมือและพึ่งพากัน เช่นกลุ่มประชาคมอาเซียนซึ่งต้องการความเป็นหนึ่งเดียว ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การศึกษาแก่ประชาชนจึงเป็นเครื่องมือที่จะสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จตามความต้องการได้ และผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนก็คือผู้บริหารสถานศึกษา จากการวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสรุปได้ว่าประเด็นที่ต้องการพัฒนา คือ การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ความรู้ในเรื่องของวัฒนธรรมข้ามชาติและความรู้และทักษะเกี่ยวกับมารยาทสังคมเพื่อการสื่อสาร ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาจึงต้องใช้เครื่องมือการพัฒนาประเภทคู่มือ สื่อการเรียนรู้ และการประชุมอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเพิ่มทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและการเข้าสังคม รวมถึงการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมของประเทศ

ในกลุ่มอาเซียน ผู้บริหารมีความสำคัญในการนำนโยบายและแผนไปดำเนินการ คือ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจและมีบทบาทในการเตรียมความพร้อมในการขับเคลื่อน โดยต้องพัฒนาสมรรถนะเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่าการปฏิบัติในระดับมากและมากที่สุด คือ มีการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอาเซียนโดยตรงมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาเรื่องอาเซียนโดยตรงซึ่งสอดคล้องกับ เนาวรัตน์ พลายน้อย (2555 : 13-17) ได้เขียนบทความเรื่อง “บทบาทของการศึกษากับการพัฒนาความเป็นประชาคมอาเซียน” ไว้อย่างน่าสนใจ บทความดังกล่าวต้องการที่จะนำเสนอเรื่องความสำคัญของการศึกษากับการพัฒนาความเป็นประชาคมอาเซียนให้ก้าวหน้าไปในทิศทาง ที่ควรเป็นโดยได้เสนอเหตุผลและแนวทางบางด้านประกอบไว้ด้วย กล่าวคือ การรวมตัวกันของ 10 ประเทศในปี พ.ศ.2558 ที่จะมาถึงนี้ เป็นการรวมตัวภายใต้ความหลากหลายแตกต่างค่อนข้างมากไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างด้านจำนวนประชากร ความแตกต่างด้านการเมือง ความแตกต่างระดับและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ความแตกต่างทางระบบสังคมและชนชั้น ภูมิหลังความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ ศาสนา การศึกษา ภาษา และวัฒนธรรม รวมไปถึงความขัดแย้ง ที่ดำรงอยู่ระหว่างบางประเทศสมาชิก การเคยตกเป็นอาณานิคมของมหาอำนาจในอดีตที่ต่างกัน รวมไปถึงระดับอิทธิพลของทุนระดับชาติและทุนข้ามชาติที่เป็นมาและเป็นอยู่ในแต่ละประเทศในปัจจุบัน การรวมตัวกันท่ามกลางความหลากหลายต่างนั้นมีสิ่งที่จะสามารถเกิดขึ้นได้อย่างราบรื่นโดยอัตโนมัติ หากแต่ต้องมีกลไกร่วมที่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะช่วยทำให้ผู้คนระหว่างประเทศที่มีความแตกต่างกันเข้าใจ ไว้วางใจกัน ยอมรับความเป็นจริงว่าโลกยุคปัจจุบันและอนาคตเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมไปมากแล้ว เราต่างต้องพึ่งพาอาศัยกันโดยยอมรับในความแตกต่างที่แต่ละฝ่ายเป็นอยู่ ปฏิบัติต่อกันด้วยความจริงใจและเคารพซึ่งกันและกัน อีกทั้งยอมรับและมีความศรัทธาว่าแม้จะมีความต่างกันแต่ก็ต้องอยู่ร่วมกันและจัดการสิ่งต่าง ๆ ด้วยกัน ทั้งนี้ องค์กรรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนจะได้ผลจริงจังกต่อเมื่อสำนึกในหน่วยของการรวมตัวเคลื่อนจากความสนใจในคุณค่าหรือผลประโยชน์จากหน่วย ความสำนึกระดับชาติหรือชาตินิยมสู่หน่วยของการมีจิตสาธารณะระดับความเป็นภูมิภาคหรือประชาคมอาเซียนเพิ่มขึ้น และย่อมจะเป็นสิ่งที่ดีมากขึ้น หากสามารถมีสำนึกระดับโลกร่วมกันได้ในที่สุด

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่าการปฏิบัติในระดับมาก คือมีการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาเกี่ยวกับอาเซียน เช่น การจัดงาน ASEAN DAY การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอาเซียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ ปรัชญา ชุมนานเสียว (2555 : 100) ได้ศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ และมีความพร้อมในด้านอื่นๆ อยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ด้านความรักที่จะเรียนรู้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และแก้ปัญหา แต่มีความพร้อมในด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ในระดับสูง และการศึกษาเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงสู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และการรู้จักและเข้าใจประชาคมอาเซียน พบว่า เพศ และการรู้จักและเข้าใจประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงแตกต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

1.4 ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่าการปฏิบัติในระดับมากคือส่งเสริมภาวะผู้นำเพื่อนำไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการศึกษา ทั้งในและนอกโรงเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างเครือข่ายด้านการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อประสานงาน ช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้พร้อมสู่อาเซียนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ จิตพล ยงสร (2554 : 44) ได้ศึกษานโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในประชาคมอาเซียน โดยใช้วิธีการศึกษาเปรียบเทียบเชิงสหวิทยาการของจอร์จ เบอร์เรเดย์ ผลการวิจัยพบว่า นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในประชาคมอาเซียน มีจุดรวมคล้ายคลึงกัน 3 ประการ คือ 1) การขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง 2) การยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และ 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการศึกษาเชิงเปรียบเทียบของนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในประชาคมอาเซียนพบว่า การเมืองการปกครอง สภาพทางภูมิศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรม จำนวนประชากร และสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศในประชาคมอาเซียน ส่งผลให้นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีความแตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถาน

ศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับอาเซียนและขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่ตำแหน่งการปฏิบัติงานประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับอาเซียนและขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการบูรณาการหลักสูตรให้ดีขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน อีกทั้งบุคลากรภายในโรงเรียนมีการพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อยกระดับความสามารถด้านภาษาของผู้เรียน มีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีเป้าหมายและมีการวางแผนการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนสู่ประชาคมอาเซียนไปในทิศทางเดียวกัน จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนไม่ต่างกันสอดคล้องกับ เมืองปาย รัฐอรุณาจัภ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมและแนวทางการจัดการเรียนรู้ สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมการจัดการเรียนรู้ สู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เจตคติของบุคลากร ความรู้ ความสามารถของบุคลากร ความพร้อมของสถานศึกษา และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาแตกต่างกัน ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน และแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ได้เสนอไว้ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความพร้อมของสถานศึกษา โรงเรียนจะต้องบรรจุหลักสูตรอาเซียนศึกษาในหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น โรงเรียนควรเชิญวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านอาเซียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งตัวชี้วัดคุณภาพของครูด้านอาเซียนศึกษาได้กำหนดไว้ว่า ครูใช้หนังสือ ตำราเรียนและสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นโรงเรียนควรจัดหาหนังสือ ตำราเรียนและสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ครูได้ใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างพอเพียง 2) ด้านความรู้ความสามารถของบุคลากร เนื่องจากครู นักเรียน มีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารน้อย ดังนั้นควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครู นักเรียน ได้ใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร อย่างน้อย 1 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ โดยจัดหาครูชาวต่างประเทศมาทำการสอนในโรงเรียนในรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้ทั้งครูและนักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงจากครูชาวต่างประเทศ ในด้านการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในการจัดการเรียนรู้ การวัด และประเมินผลและการเผยแพร่ผลงาน ดังนั้น ควรให้ครูเข้าอบรมความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น และในโรงเรียนควร

สร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียนอื่น ๆ ในประเทศอาเซียน 3) ด้านเจตคติของบุคลากร นักเรียนยังขาดความกระตือรือร้น และตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนจึงควรจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 4) ด้านสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา การจัดตั้งศูนย์อาเซียนศึกษา ยังขาดงบประมาณในการสนับสนุน โรงเรียนควรเสนอของบประมาณจากกระทรวงศึกษาธิการ และขอรับการสนับสนุนจากชุมชน ทั้งนี้ต้องประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาต่อบุตรหลานของคนในชุมชน

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ปราบกฏดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารทุกท่านควรให้ความสำคัญและสนับสนุน มีความกระตือรือร้น ทั้งการอบรมและการปฏิบัติ ประกาศนโยบายอย่างชัดเจน 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารควรสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้อะไรอย่างถูกต้อง 3) ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาสนับสนุนและกระตุ้นให้ครูเกิดการเรียนรู้และสนใจในการศึกษาอบรมเรื่องอาเซียนอย่างเป็นรูปธรรมจัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 4) ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ควรจัดกิจกรรมสัมพันธ์กับองค์กรหรือหน่วยงานอื่นควรจัดตั้งชมรมครู คุรุสภา แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารชมรมและตั้งเครือข่ายชมรมอาเซียนในทุกสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษาควรพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อยกระดับความสามารถด้านภาษาของผู้เรียนมีแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง มีการส่งเสริมให้แหล่งความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายประชาคมอาเซียนทั้งในรูปแบบเอกสาร วิดีทัศน์ และสื่อมัลติมีเดียอย่างหลากหลาย

1.3 ด้านกิจกรรมส่งเสริมในสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้นวัตกรรมหรือกิจกรรมใหม่ ๆ ร่วมกับเครือข่ายประชาคมอาเซียนและสร้างเครือข่ายในการส่งเสริมอาชีพในประชาคมอาเซียน

1.4 ด้านกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ ประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดทำแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียนการพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่และมีแนวทางการ

พัฒนาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้สู่อาเซียน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความต้องการการจัดให้ครูและนักเรียนได้ทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นประชาคมอาเซียน เพื่อพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายการดำเนินงานกับผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

2.3 ควรติดตามประเมินผลการสนับสนุนโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรครูนักเรียนเพื่อเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับประเทศสมาชิกอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

กรมสำนักงานประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ. (2554). **ประเทศไทยกับอาเซียน**. กรุงเทพฯ :

กรมประชาสัมพันธ์.

กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553) **แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **การศึกษา : รากฐานประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ : สกสศ. ลาดพร้าว.

จตุพล ยงศร. (2554, มกราคม - มิถุนายน) “นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในประชาคมอาเซียน โดยใช้วิธีการศึกษาเปรียบเทียบ เชียงสหวิทยาการของจอร์จ เบอริร์เดย์” **วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช**. 24(1) : 43-58.

นักรบ ระวีการณณ์และนฤนันท์ สุริยมณี. (2555). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาศึกษาศาสตร์คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

เนาวรัตน์ พลายน้อย. (2555). **บทบาทของการศึกษากับการพัฒนาความเป็นประชาคมอาเซียน**.

หน้า 13-17 พรธิดา วิเศษศิลปานนท์, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาศึกษาศาสตร์คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

บัณฑิต พลอาษา. (2557, พฤษภาคม 8). ผู้อำนวยการโรงเรียนดงสว่างวิทยา. สัมภาษณ์.

ปรีชญา ชุ่มนาเสียว. (2555, กรกฎาคม). “ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน.” **วารสารวิจัยรามคำแหง (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)**. 15 (2) : 100.

พิชัย ญาณศิริ. (2557, พฤษภาคม 6). ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 29. สัมภาษณ์.

เมืองปาย รัฐสุโขทัย. (2555) ความพร้อมและแนวทางการจัดการเรียนรู้ คู่ประชาคมอาเซียน
ของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์